

ТОВАРОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ПРОТИПАРАЗИТАРНИХ ПРЕПАРАТІВ

Бреусова С. В., Ємець М. О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

breusova@ukr.net

Паразитарні хвороби, викликані гельмінтами, одноклітинними та членистоногими, представляють широку групу захворювань, які в значній мірі визначають стан здоров'я населення. В Україні щорічно реєструють більше 200 тисяч хворих на різні паразитози, з їх числа 75 % - діти. З огляду на це, актуальним є питання щодо вивчення сучасного ринку протипаразитарних засобів, дозволених до використання на території України.

Метою дослідження було вивчення сучасного ринку протипаразитарних препаратів. Дослідження проводили шляхом аналізу та узагальнення інформації з доступних літературних джерел.

Лікарські засоби для лікування паразитарних захворювань класифікуються на протигельмінтні, протипротозойні та репеленти.

Сучасний фармацевтичний ринок пропонує спектр протигельмінтних препаратів, з варіаціями діючих речовин (ДР). На сьогодні, найбільш часто в якості активного агенту антигельмінтиків використовують альбендазол - синтетичний препарат з групи похідних бензімідазолу. Препарати з цією ДР виробляють фармацевтичні компанії різних країн у різних лікарських формах.

Наприклад, серед усіх зареєстрованих в Україні лікарських препаратів з діючою речовиною альбендазол 57,1 % випускається у формі таблеток, на долю суспензій альбендазолу припадає 21,4 %, також присутні порошкові препарати з цим активним інгредієнтом, їх частка становить 14,3 %.

Серед таблетованих форм препаратів альбендазолу 75 % українського виробництва є «Альбендазол» ТОВ Тернофарм; «Ангельмекс» ТОВ Агрофарм; «Альбела» ТОВ «Кусум Фарм»; «Альдазол» АТ Київський вітамінний завод; імпортовані - «Ворміл» Мепро Фармасьютикалс Приват Лімітед (Індія) та «Зентел» ГлаксоСмітКляйн Консьюмер Хелскер (Півд. Африка) їх частка становить 25%.

Препарат альбендазолу у вигляді суспензій - «Фармокс» в нашій країні виробляє єдина фармацевтична компанія ТОВ "ДКП Фармацевтична фабрика" (Україна). Доля цього підприємства на українському ринку альбендазолу у вигляді суспензій складає 33,3 %, інші 66,7 % представлені імпортованими препаратами фармацевтичних фірм інших країн - «Ворміл» Гракуре Фармасьютикалс ЛТД (Індія) та «Зентел» Фармаклер (Франція).

Порошкові форми препаратів альбендазолу на українському ринку є виключно імпортованими з інших країн та у 100 % перерахунку представлені

наступними фармацевтичними компаніями та препаратами: «Ворміл» Віндлас Хелскере Пвт. Лтд (Індія); «Альбендазол» Юквіфа мексико (Мексика), «Альбендазол» Сіквент Сайнтіфік Лімітед (Індія) та ін.

Протигельмінтною дією володіють препарати з активною речовиною пірантелу памоатом, який на українському ринку представлений у таблетованій, суспенгованій та порошкових формах. Частка препаратів з цією діючою речовиною вироблених в Україні становить 42,8 %, усі інші є імпортованими. Досить поширеними антигельмінтними засобами є «Більрицид» Вауер (Німеччина) з діючою речовиною празиквантел, що випускаються у формі таблеток та ніклозамід від німецької фармацевтичної компанії Вауер у вигляді препарату «Йомесан».

Протипротозойні препарати класифікують в залежності від виду збудника, що викликав захворювання. До прикладу для ерадикації малярійного плазмодія фармацевтичний ринок пропонує імпортні препарати з АФІ гідроксихлорохіном у вигляді таблеток - «Іммард» Іпка Лабораторіз Лімітед (Індія) та «Плаквеніл®» Санофі-авентіс (Іспанія), або таблетки мефлохіну «Ларіам» Ф.Хоффманн-Ля Рош (Швейцарія).

Широким спектром протипротозойної дії володіє метронідазол, який на ринку фармацевтичних препаратів України представлений 23-ма лікарськими засобами. Серед них наявні як ліки вітчизняного виробництва – 47,8 %, так і іноземного – 52,2 %. Метронідазол виробляють у різних лікарських формах, найчастіше це розчини для інфузій (30,4 %) або порошкові форми (39,1 %), рідше - форма супозиторіїв, песаріїв та таблеток (по 8,7 %), також наявний препарат гелевої структури «Метронідазол дента» ТОВ «Арпімед» (Вірменія).

Репеленти, як одна з груп протипаразитарних засобів, характеризуються своєю властивістю відлякувати комах. На фармацевтичному ринку присутній широкий спектр аерозолів, гелів, кремів, лосьйонів, спреїв, серветок та браслетів для запобігання укусів та для надання допомоги у разі якщо укуси трапилися. Зокрема лінійка репелентів представлена препаратами: «Off» SC Johnson, (США); «Mosquitall» Бароні Юніверсал Продактс (Великобританія); «Експрес-Укус» Георг Біосистеми (Україна). Особливої уваги заслуговують товари для профілактики укусів кліщів, що на ринку представлені переважно у вигляді спреїв, зокрема «Спрей Універсальний» Грін Фарм Косметік (Україна); «Спрей-репелент ПВО-ADF» ООО Фитодоктор (Україна).

Проведений товарознавчий аналіз лікарських засобів з протипаразитарною активністю показав наявність широкого спектру зазначених препаратів на сучасному ринку, що представлені як імпортними, так і вітчизняними препаратами. Цей науковий напрямок є актуальним та перспективним.